

NAGYKANIZSA ÉS RÉGIÓJA AZ EU-S CSATLAKOZÁSKOR

Vállalkozások, intézmények 2004.

Gólyalábazás és Nagykanizsa

Sokfajta tendencia egyszerre érvényesül egy város életében. Vannak azonban olyan jelenségek, melyeket már a kortárs is fontosnak érez, már azelőtt, hogy a történész egy távolabbi időpontból szemlélve biztosan rámutatna egy közösség történetének legfontosabb változásaira.

Az Identitás Szabadegyetem dokumentuma az Európába való készülődésünk fontos kérdést tette mindannyiunk számára átélhetővé. A felsőoktatás újraindulás a városban a jövőbe vetett hitet erősíti. A könyvtár épületével, a benne folyó élettel testet öltött, megvalósult egy város és egy régió közössége szellemi életének, teljesítményének és mindezek gyarapításának, megóvásának gondolata. Ezek a talán elvontabb ideák szélesebb rétegeket, az utca emberét is magával ragadó közösségepítő változata a Város Napja programjainak évente ismétlődő sorozata. Ebben a programban tűnt fel az utóbbi négy évben a gólyalábazás, mely a maga módján a "kanizsaiság" megélésének fontos formájává vált. Erről szól a következő összeállításuk.

Gólyalábas Világjátékok

Nagyra törő a névadásunk, bár a gólyalábas világjátékok sorozata ma még csak történetének kezdeteit éli. Olasz és ukrán gólyalábasok magyarokkal együtt jelentették 2004-ben ezt a „világ”-ot, de voltak már itt gólyalábasok német nyelvterületről is. A magas gólyalábasok jelentik azt a csalogató közeget, mely a mi valódi világszámunkat, a kanizsai gólyalábasok játékát, versengését és bajnívásait, közös „fellépését” megismerteti a nagyvilággal. Mi, kanizsai gólyalábasok is törekszünk e mutatványosság minden látványos részét eltanulni tőlük. A nézőből azonban résztvevővé is avatjuk az arra vállalkozót. Aki a mi gólyalábazóinkat látja, egyben meghívást érezhet a közös

játékra, a mozgás különösen kedves élményének kipróbálására. Mindez idegenforgalmi látványossággá mikor válik, nem tudjuk, de vannak biztató kezdeti jelek, sokan tudnak rólunk. Mi most Zala megyét egy bemutató körúttal meghívtuk a programokra. Azóta pedig többen meghívtak bennünket és a nyári táborozásunkkor tanult csoportos koreográfiát folyamatosan bemutatjuk. A látványossággá válásban fontos átalakulás állt be. Először a nagy csapatok viadalára gondoltunk, ezért volt magas létszámú csapatokról szó az első években. Az egyéni baj vívások sokat színesítettek játékkínálatunkon. Az újonnan kialakított forma: az „Aki fellép egyszerre” pedig már abból következik, hogy sokan próbálkoznak a gólyalábon járással, viszont nem feltétlenül akarnak vele versenyezni, de egy csapat, egy közösség tagjaként szívesen jönnek játszani és állnak gólyalábra. Ezek gólyalábaztak az elmúlt években Nagykanizsán. Sok százan gólyalábas versenyekben is részt vettek. A falábon járás széles körű megismertetése és kanizsaivá válása jó úton halad. A mozgás különleges élményében sokan részesültünk. Célunk megvalósulása felé újabb lépés következik: régiós, európai népünnepéllé tenni a gólyalábazást. Elgondolásunk szerint egy ilyen programon sok ezren gólyalábaznak egyszerre Nagykanizsán.

Czupi Gyula

A hagyomány írásos emléke és mai illusztrációja

Urunk születése utáni 1801-ik esztendőben sokszor megfájult a feje *Tóth József* uramnak, Nagy-Kanizsa privilegiált város érdemes *strázsamesterének*.

A főfájás *Szobovics János* csinyjeinek vala következménye, a mely persona a piaristák iskolájában diák volt.

Igaz ugyan, hogy a diákot nem lehetett rajtakapni egyetlen *kalamitáson* sem, hanem azért mindenki bizonyos volt afelől, miképp *Szobovics Jancsi* főfaktora az összes csínyeknek.

Mert a nevezett diák nem maradott el soha, akár verekedés,

akár pedig másféle *vigasság* adódott elő. Pedig emellett a tanulásban is első volt.

Aztán ezek a csínyek nemcsak folyton szaporodtak, hanem a vásott lurkók nem irtóztak felhasználni pajkos céljaikra a szent dolgokat sem. Egyik éjjel kilopták a város pajtájából Szt.-Mihály lovát, macskát kötöztek rá, és beleúszatták a gimnázium előtt lévő Sárec tengerbe, hol reggelig nyivákkolt és agyonrémítette a boszorkányhivó lakosokat.

Máskor pedig a barátoknál veszettül ráncigálták éjnek idején a porta csengettyűjét. Az eső csakúgy szakadott.

„Mit akarsz ilyen időben?” rivallt a kapunyitó fráter az ott talált gyerekre.

Ez pedig (minden második szónál becsülettudóan tisztelendő úrnak szólítva a kapust), szépen elmondotta amire betanították. Hogy t. i. meg kell gyóntatni Szakáll István városi szenátor urat, mert hirtelen rosszul lett.

„Várjon reggelig, mert ebben a sárban nem vihetjük el a Krisztus testét.”

„De tisztelendő úr kérem annyira oda van a szenátor úr, hogy talán nem éri meg a reggelt sem.”

Erre a mondásra nem volt más teendő, mint elmenni a haldoklóhoz. Még pedig *falábak* nélkül. A falábakat a diákok már előre eldugták a kerítés mellé.

Olyan sárosak valának ugyanis ez időben a város utcái, hogy falábakon szoktak a sáron keresztül járni az utcák túlsó sorára.

De hát halaszthatlan kötelesség egy lélek megmentése. A kötelességtudó páter fülig sárosan érkezett meg Szakáll István portájára. Mikor azonban kitűnt volna, miképp az érdemes szenátor úrnak kutya baja sincsen, – (leszámítva azt, hogy lábain kissé tántorgott, „a kadarka taszigálása miatt”) – akkor a lelkiatya földhöz akarta csapni méltó haragjában a szent ostyát.